

Υπόθεση T-167/02

Établissements Toulorge

κατά

**Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής
Ενώσεως**

«Προσφυγή ακυρώσεως — Φυσικά ή νομικά πρόσωπα — Πράξεις που τα
αφορούν άμεσα και ατομικά — Οδηγία 2002/2/ΕΚ — Απαράδεκτο —
Αγωγή αποζημιώσεως»

Διάταξη του Πρωτοδικείου (τέταρτο τμήμα) της 21ης Μαρτίου 2003 . . . II - 1114

Περίληψη της διατάξεως

1. *Προσφυγή ακυρώσεως — Φυσικά ή νομικά πρόσωπα — Πράξεις που τα αφορούν άμεσα και ατομικά — Οδηγία που εισάγει την υποχρέωση αναγραφής των ακριβών ποσοστών κατά βάρους των πρώτων υλών που περιέχονται στις ζωοτροφές — Απαράδεκτο*
(Άρθρο 230, εδ. 4, ΕΚ· οδηγία 2002/2 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου)

2. *Ευρωπαϊκές Κοινότητες — Δικαστικός έλεγχος της νομιμότητας των πράξεων των κοινοτικών οργάνων — Πράξεις γενικής ισχύος — Ανάγκη τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα να ακολουθήσουν τη νομική οδό της ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας ή της προδικαστικής παραπομπής περί εκτιμήσεως του κύρους — Υποχρέωση των εθνικών δικαστηρίων να εφαρμόζουν τους εθνικούς δικονομικούς κανόνες κατά τρόπο ώστε να παρέχεται η δυνατότητα αμφισβήτησεως της νομιμότητας των κοινοτικών πράξεων γενικής ισχύος — Άσκηση προσφυγής ακυρώσεως ενώπιον του κοινοτικού δικαστή σε περίπτωση που οι εθνικοί δικονομικοί κανόνες δημιουργούν ανυπέρβλητο εμπόδιο — Δεν επιτρέπεται (Άρθρα 234 ΕΚ, 241 ΕΚ, και 230, εδ. 4, ΕΚ)*

1. Εφόσον οι κανόνες που περιέχει η οδηγία 2002/2, περί κυκλοφορίας των σύνθετων ζωοτροφών, ιδίως δε η υποχρέωση αναγραφής των ακριβών ποσοστών κατά βάρους των πρώτων υλών που περιέχονται στις ζωοτροφές, διατυπώνονται κατά γενικό τρόπο, εφαρμόζονται σε αντικειμενικώς προσδιοριζόμενες καταστάσεις και επιφέρουν έννομες συνέπειες έναντι κατηγοριών προσώπων που αναφέρονται κατά τρόπο γενικό και αφηρημένο, ήτοι έναντι των παρασκευαστών, των συσκευαστών, των εισαγωγέων, των πωλητών και των διανομέων των ως άνω ζωοτροφών, η εν λόγω οδηγία αφορά μια επιχείρηση του τομέα της διατροφής των ζώων, κύρια δραστηριότητα της οποίας είναι η ανάπτυξη και η παρασκευή σύνθετων ζωοτροφών που προορίζονται για προσοδόφωρα ζώα, μόνον υπό την αντικειμενική ιδιότητά της ως παρασκευάστριας τέτοιων ζωοτροφών και δεν θίγει κανένα ειδικό δικαίωμα που κατέχει η εν λόγω επιχείρηση, αντλούμενο από την προστασία στο κοινοτικό δίκαιο, της τεχνολογίας και των επιχειρηματικών απορρήτων, οπότε η οδηγία δεν την αφορά ατομικά κατά την έννοια του άρθρου 230 ΕΚ.
2. Η Συνθήκη, αφενός, με τα άρθρα της 230 ΕΚ και 241 ΕΚ, και, αφετέρου, με το άρθρο της 234 ΕΚ, έχει θεσπίσει ένα πλήρες σύστημα ενδίκων μέσων και διαδικασιών που αποσκοπεί στη διασφάλιση του ελέγχου της νομιμότητας των πράξεων των κοινοτικών οργάνων, τον οποίο αναθέτει στον κοινοτικό δικαστή. Στο πλαίσιο του συστήματος αυτού, φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία δεν δύνανται, λόγω των προϋποθέσεων του παραδεκτού που προβλέπονται στο άρθρο 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ, να προσβάλουν ευθέως κοινοτικές πράξεις γενικής ισχύος έχουν τη δυνατότητα, κατά περίπτωση, να προβάλουν το ανίσχυρο τέτοιων πράξεων είτε, παρεμπιπτόντως, δυνάμει του άρθρου 241 ΕΚ, ενώπιον του κοινοτικού δικαστή είτε ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων και να ζητήσουν από αυτά, τα οποία δεν είναι αρμόδια να διαπιστώσουν τα ίδια το ανίσχυρο των εν λόγω πράξεων, να υποβάλουν συναφώς προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο.

Εκτός από το ότι αποκείται στα κράτη μέλη να καθιερώσουν ένα σύστημα ενδίκων μέσων και διαδικασιών που να διασφαλίζει τον σεβασμό του δικαιώματος αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, δεν μπορεί να γίνει δεκτή μια

(βλ. σκέψεις 50-57)

ερμηνεία των κανόνων περί παραδεκτού που προβλέπονται στο άρθρο 230 ΕΚ, σύμφωνα με την οποία είναι παραδεκτή η άσκηση προσφυγής ακυρώσεως εφόσον αποδεικνύεται, κατόπιν *ad hoc* ελέγχου από τον κοινοτικό δικαστή των εθνικών δικονομικών κανόνων, ότι οι κανόνες αυτοί δεν επιτρέπουν στον ιδιώτη την άσκηση ενδίκου βοηθήματος με το οποίο θα είχε τη δυνατότητα να αμφισβητήσει το κύρος της προσβαλλομένης κοινοτικής πράξεως. Πράγματι, ένα τέτοιου είδους σύστημα θα απαιτούσε σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση από τον κοινοτικό δικαστή

να εξετάζει και να ερμηνεύει το εθνικό δικονομικό δίκαιο, πράγμα το οποίο θα υπερέβαινε την αρμοδιότητά του που έγκειται στον έλεγχο της νομιμότητας των κοινοτικών πράξεων. Η εκτίμηση αυτή πρέπει να γίνεται δεκτή κατά μείζονα λόγο όταν δεν αμφισβητείται ότι είναι δυνατή η άσκηση ενδίκου βοηθήματος ενώπιον του εθνικού δικαστή με το οποίο είναι δυνατόν να αμφισβητηθεί το κύρος μιας οδηγίας.

(βλ. σκέψεις 65-66)